

Behov av Dalasamverkan kring upphandling

Hur kan Dalarnas kommuner strategiskt använda offentlig upphandling för att nå önskade resultat och effekter

Anders Karlin, Upphandlingscenter

Miljömässig upphandling i Dalarna onsdag 18 januari 2023

Upphandlingscenter
FALUN BORLÄNGE REGIONEN

Samarbete över kommungränserna - Nöjda kunder är vår framtid!

FALUN

BORLÄNGE

GAGNEF

HEDEMORA
KOMMUN

LUDVIKA
KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Affärsvärden: 3-4 miljarder kronor per år för samverkande kommuner

Hur samverka för att nå maximalt resultat i Dalarna?

- Utmaningar och vad har UDD bidragit med?
- Aktuella frågor inom upphandlingsområdet
- Den offentliga marknaden i Dalarna
- Tankar om regional upphandling
- Vad gör vi nu? Förslag till plan 2023

Nätverk för upphandlingsansvariga i Dalarna

- Anna Persson Haars, Upphandlingsansvarig
Malung-Sälens kommun
- Tobias Eriksson, Upphandlingsansvarig
Vansbro kommun
- Lina Kihlmark, Upphandlingsansvarig
Smedjebackens kommun
- Anders Karlin, Chef Upphandlingscenter
Kommunerna Borlänge, Falun, Avesta, Gagnef,
Hedemora, Ludvika och Säter
- *Marita Nygårds-Gullstrand, Upphandlingsansvarig
Länsstyrelsen Dalarna*
- Karin Hansson, Upphandlingschef
Mora kommun (samt kommunerna
Älvdalen och Orsa)
- Anna Strandin, Upphandlingsansvarig
Leksands kommun
- Erik Linder, Inköpsamordnare
Rättviks kommun
- *Mathias Snickar, Upphandlingschef
Region Dalarna*

Utmaningar i en organisation

- **Hur får vi tiden att räcka till?**
- **Var drar vi gränsen för vad vi ska göra?**
 - Avtalsuppföljning
 - Miljö, klimat och hållbarhetskrav
- **Omvärld i ständig förändring**
 - Hänger vi med?
- **Har alla samma behov och utmaningar i Dalarna?**
 - Vilka frågor kan vi samarbete kring?

Sammantaget kan vi konstatera att samhället är under stort omvandlingstryck. Dalarna påverkas av vad som händer i världen, men Dalarna kan också påverka världen.

Dalastrategin 2030 – Tillsammans för ett hållbart Dalarna

Vad har UDD bidragit med?

- Metodutveckling och dalamodeller
- Anbudskurser riktade mot leverantörer
- Utbildningar och seminarier till tjänstemän
- Omvärldsbevakning
- Rådgivning och vägledning för företag
- Finansiering av olika projekt

Vad har UDD bidragit med?

Rekommendationer – Miljömässigt ansvarsfull upphandling

1. Politisk vilja
2. Samverkan internt
3. Samverkan externt
4. Ha framförhållning
5. Marknadsundersökning – Tidig dialog
6. Tydliga, lämpliga och proportionerliga krav
7. Använd miljömärkning och certifiering
8. Få med de mindre lokala leverantörerna
9. Förändringar och utveckling under avtalstiden
10. Uppföljning och avtalsförvaltning
11. Håll er uppdaterade

Varför vill vi samverka och ha dialog?

- Fler företag inom alla branscher som deltar i offentlig upphandling
- Höjd kompetens hos upphandlande myndighet
- Upphandling ska ses som en strategisk ledningsfråga
- Skapa förnyelse och förenkling för att bidra till att nå: Innovation. **Miljömål**. Sociala hållbarhetsmål. Goda affärer

**UPPHANDLINGS
DIALOG
DALARNA**

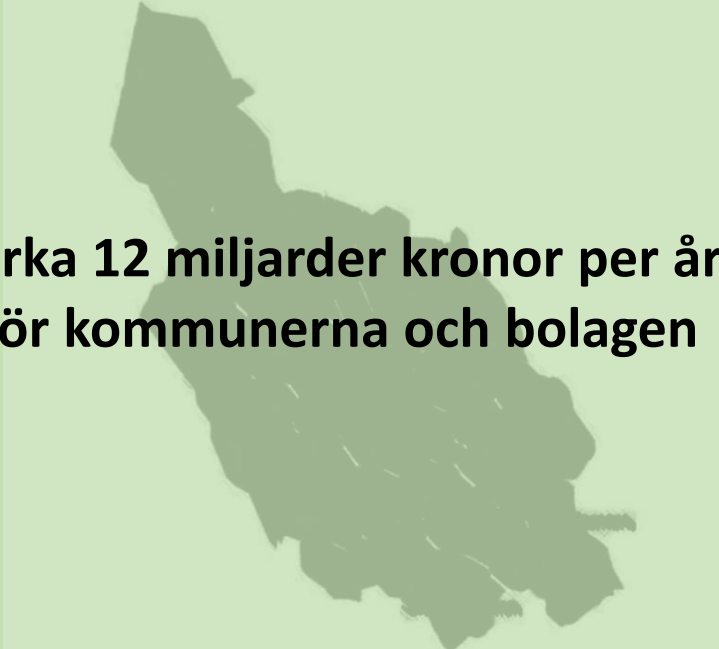
Aktuella frågor inom upphandlingsområdet

- **Dalastrategin 2030**
Tillsammans för ett hållbart Dalarna
- **Nationella perspektiv och strategier**
Nationella upphandlingsstrategin
Agenda 2030
- **Vad händer efter UDD?**
En unik samverkan under lång tid

Affärsvärden för Dalarnas kommuner

1.	Avesta kommun	349 691 548 kr
2.	Borlänge kommun	1 522 254 516 kr
3.	Falu kommun	1 979 250 853 kr
4.	Gagnefs kommun	303 876 177 kr
5.	Hedemora kommun	315 469 116 kr
6.	Leksands kommun	491 987 063 kr
7.	Ludvika kommun	418 489 556 kr
8.	Malung-Sälens kommun	215 121 501 kr
9.	Mora kommun	541 345 940 kr
10.	Orsa kommun	127 305 865 kr
11.	Rättviks kommun	201 300 000 kr
12.	Smedjebackens kommun	160 456 483 kr
13.	Sätters kommun	307 366 614 kr
14.	Vansbro kommun	180 909 207 kr
15.	Älvdalens kommun	117 540 202 kr
		7 232 418 351 kr

**Cirka 12 miljarder kronor per år
för kommunerna och bolagen**

20-40 % av en kommuns kostnader är upphandlade varor och tjänster – Har betydelse för ...

Näringslivet/
Regional tillväxt

Kvaliteten på kommunens
tjänster till medborgarna

Affärsmässighet/
skattenivå

Arbetsstillfällen, praktik-
platser, social hållbarhet

**Miljömässig
hållbarhet**

Tankar om regional upphandling - Fortsättning på UDD eller motsvarande?

Utmaningar

- Ansträngt ekonomiskt läge
- Samhällskritiska avtal
- Regional tillväxt
- **Den gröna omställningen mot ett cirkulärt samhälle**
- Ambitionsolika - Olika viljor och behov

Framgångsfaktorer

- Gemensam ledning och styrning
- Bidra till måluppfyllelse för Dalarnas kommuner
- Lokal närvaro och förankring i varje kommun

Ja, det är viktigt med upphandling...

- Men hur ska det regionala samarbetet se ut för att det ska bli bättre?

Uppgiftsfördelningen/behov, ett förslag

Respektive upphandlingsorganisation	Regionalt upphandlingsamarbete
Drift (planering, genomförande och uppföljning av upphandlingar)	Strategisk utveckling av upphandling för Dalarnas tillväxt, hållbarhet och hushållning av skattemedel
Utbildning av egen personal och samverkande aktörer	”Opinionsbildning” – föreslå, förankra och genomför utvecklingsinsatser
Utveckling av den egna verksamheten	Dialog med beslutsfattare
Följa och införa förändringar i lagstiftningen m.m.	Forum för kompetensdelning upphandlare och visst stöd till företagare i Dalarna
Samverkan i gemensamma upphandlingar utöver den egna organisationen	Genomför inga upphandlingar
Genomförande mandat	Mandat bygger på konsensus

Drift och egen utveckling

Regional utveckling, ingen drift

Utveckling och framtid

- Vad gör vi nu – Förslag till plan 2023
- Kartlägg behovet av regional upphandlingssamverkan. Tex att föreslå uppdrag, organisation, arbetsformer och finansieringsprinciper
- Främja hållbara upphandlingsmetoder
- Genomföra prioriterade regionala insatser

Utveckling och framtid

- Inte släppa den samverkan som byggts upp under UDD:s projekttid och som är unik i landet
- Nya metoder och samskapande - strategisk utveckling av upphandling för tillväxt, **hållbarhet** och goda affärer. **Hållbarhetsfrågor fordrar samarbete**
- Visa på nyttan och effekten av regionalt upphandlingssamarbete. I Dalarna kommuner upphandlas för drygt 12 miljarder kronor per år

Brutalsammanfattningen

Hur kan Dalarnas kommuner samverka för att nå maximalt resultat?

- Välj väg – Ett strategiskt verktyg eller en administrativ uppgift?
- Upphandling i samverkan mellan politiker, beställare och upphandlare, med tydliga roller, ger förutsättningar för goda affärer och samhällsnytta.
- Redo 2023!

Tack för visat intresse!

Anders Karlin, Chef Upphandlingscenter